

รูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

Savings patterns during COVID-19 Of the population in the Bangkok area

นายไชยวัฒน์ หน่อแก้ว

สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ โครงการ One-Day Program 6 มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

Chaiwat Norkaew

E-mail: chaiwat_berm@hotmail.com

Management branch, Faculty of Business Administration, One-Day Program 6,

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อรูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 เขตได้แก่ เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 เขตได้แก่ เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก (3) เพื่อศึกษารูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 เขตได้แก่ เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขตได้แก่ เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก ส่วนใหญ่มีการออมเพื่อเป็นทุนสะสมในอนาคต ประชากรส่วนมากมักจะเลือกการออมแบบเก็บสะสมในรูปแบบเงินสด ซื้ออสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ รวมถึงการออมในรูปแบบบัญชีธนาคารหรือสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ อิทธิพลที่ส่งผลต่อ

การออมนั้นคือรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง ส่วนปริมาณการออมนั้นเกิดจากอิทธิพลที่มาจากความไม่แน่นอนในสถานการณ์ของโรคระบาดโควิด-19 ในปัจจุบัน และผลตอบแทนจากการลงทุนหรือดอกเบี้ยต่างๆ

ปัจจัยส่วนบุคคลกับรูปแบบการออมที่มีความสัมพันธ์กัน พบว่า เพศหญิงมีการออมมากที่สุด ช่วงอายุ 40 – 49 ปี ส่วนสถานภาพคือโสด จำนวนสมาชิกในครอบครัวมี 1 – 2 คน และรายได้จะอยู่ในช่วง 10,000 – 30,000 บาท จะเกิดการออมเงินในรูปแบบเงินสด โดยสถานการณ์ของโรคระบาดโควิด-19 มีอิทธิพลในการตัดสินใจให้เกิดการออม และนิยมซื้ออสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ รวมถึงการออมในรูปแบบบัญชีธนาคารหรือสถาบันการเงินประเภทต่างๆ

เฉพาะฉะนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คู่สมรสและหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชา ควรมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการออม โดยทำการศึกษาหาข้อมูลในการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เพื่อทำให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด เช่น การลงทุนในกองทุนประเภทต่างๆ หรือพันธบัตรรัฐบาล หรือลงทุนในรูปแบบหุ้นตลาดหลักทรัพย์ หรือการซื้อสลากออมสินหรือ ธกส. เป็นต้น

คำสำคัญ : รูปแบบการออม; โควิด-19

Abstract

Research on savings patterns during COVID-19 of the population in Bangkok Objectives (1) To study personal factors affecting savings patterns during COVID-19 of the population in Bangkok 5 districts, namely Watthana, Suan Luang, Prawet, Ladkrabang, Nongchok (2) To study factors influencing the amount of savings during COVID-19 of the population in Bangkok 5 districts, namely, Watthana, Suan Luang, Prawet, Ladkrabang, Nongchok (3) To study the pattern of savings during the Covid-19 period. of the population in Bangkok 5 districts: Watthana, Suan Luang, Prawet, Ladkrabang, Nongchok.

The results showed that Savings style during COVID-19 The population of Bangkok in all 5 districts, namely Watthana, Suan Luang, Prawet, Ladkrabang, Nongchok, mostly saved for future savings. Most people tend to choose cash savings. Buying real estate and movable properties including savings in the form of bank accounts or various types of financial institutions. The influence that affects savings is actual income and expenses. The amount of savings is influenced by uncertainty in the current situation of the COVID-19 pandemic and various returns on investment or interest.

Personal factors and savings patterns were related. It was found that females had the most savings between the ages of 40 – 49 years, while their status was single. The number of family members has 1 – 2 people and their income will be in the range of 10,000 – 30,000 baht. Savings will be in the

form of cash. by the situation of the COVID-19 epidemic Influence in decision making to save. And popular to buy real estate and movable properties including savings in the form of bank accounts or various types of financial institutions.

Only those involved Spouse and agency or supervisor. There should be activities to encourage savings. By conducting a study to find information on investment in various forms to cause the highest return, such as investing in various types of funds or government bonds or invest in stock market form or buying a Government Savings Bank lottery or Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives lottery, etc.

Keywords: Savings model; COVID-19

บทนำ

เป็นครั้งแรกที่โลกได้รู้จักไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 นับตั้งแต่จีนประกาศว่าพบผู้ติดเชื้อที่เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ เมื่อเดือน ธ.ค. 2562 ถึงวันนี้ ไม่มีใครไม่รู้จักโควิด-19 (COVID-19) ที่กำลังแพร่ระบาดไปทั่วโลก การระบาดครั้งแรกเกิดขึ้นที่ตลาดค้าสัตว์ป่าเมืองอู่ฮั่นหรือตลาดขายอาหารทะเลสด South China Seaboard เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน จากนั้นการแพร่ระบาดกระจายไปในหลายพื้นที่ ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโควิด-19 ทำให้ผู้ป่วยมีอาการปอดอักเสบรุนแรงจนถึงแก่ชีวิตได้ โดยที่เชื้อไวรัสตัวนี้สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนผ่านการ ไอ จาม หรือสัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วย ที่นักวิจัยสันนิษฐานว่าตัวนี้ม หรือ ลิ่น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เชื่อว่ามีสรรพคุณตามยาแผนโบราณและถูกลักลอบล่าเพื่อนำส่งขายในตลาดสัตว์ป่ามากที่สุดในประเทศจีน อาจเป็นพาหนะนำเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 จากค้างคาวมาสู่คน เนื่องจากตัวนี้มอาจได้รับเชื้อไวรัสจากการสูดหายใจมูลค้างคาวที่ตกตามพื้นดิน ขณะที่มันกำลังใช้ลิ้นทำความสะอาดและแผลง (วันที่ไทยรู้จัก COVID-19, Thai PBS NEWS)

ส่วนการระบาดทั่วของโควิด-19 ในประเทศไทย เริ่มตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม 2563 พบผู้ป่วยหญิงจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ติดเชื้อโควิด-19 ในไทยคนแรก โดยกระทรวงสาธารณสุขของไทยได้ประกาศเมื่อวันที่ 12 ม.ค. 2563 ว่าพบนักท่องเที่ยวหญิงวัย 61 ปี สัญชาติจีน ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ติดเชื้อโควิด-19 นับว่าเป็นการพบผู้ติดเชื้อคนแรกนอกประเทศจีน จากการสอบสวนโรค พบว่าเธอเดินทางออกจากเมืองอู่ฮั่น ถึงท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิเมื่อวันที่ 3 ม.ค. 2563 ต่อมาในวันที่ 31 ม.ค. 2563 ชายไทยวัย 50 ปี ซึ่งขับแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร ได้รับผลตรวจว่าติดเชื้อโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เพราะก่อนหน้านี้เขาได้รับผู้โดยสารชาวจีนจากเมืองอู่ฮั่นซึ่งมีอาการป่วยไปส่งโรงพยาบาล ถือว่าชายคนนี้เป็นคนไทยรายแรกที่ติดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ โดยไม่เคยมีประวัติเดินทางไปประเทศจีนมาก่อน จำนวนผู้ติดเชื้อในไทยแบบก้าว

กระโดดซึ่งเกิดการระบาดในลักษณะกลุ่มก้อน ขยายการระบาดในไทยเป็นวงกว้าง (วันที่ไทยรู้จัก COVID-19, Thai PBS NEWS)

ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดของไวรัสโควิด-19 จากการปิดประเทศและนักท่องเที่ยวเดินทางจากหลาย ๆ ประเทศ ซึ่งรายได้ส่วนหนึ่งของประเทศไทยนั้นได้จากการท่องเที่ยวจากชาวต่างชาติซึ่งมีมูลค่ามาก โดยในปี 2019 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมด 3 ล้านล้านบาท โดย 1.9 ล้านล้านบาท หรือ 63% ของรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมด มาจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยเฉลี่ยอยู่ที่เดือนละ 33,700 ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้วที่เฉลี่ยอยู่ที่เดือนละ 92,000 ล้านบาท ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวอย่างชัดเจนตั้งแต่ต้นปีทำให้คนจำนวนไม่น้อย ต้องใช้จ่ายกันอย่างระมัดระวังมากขึ้น สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ยังคงอยู่ที่ประมาณ 13 ล้านล้านบาท หรือประมาณ 80% ของ GDP ยังไม่รวมถึงเรื่องแรงงานและผู้ประกอบการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจสายการบิน การขนส่งผู้โดยสาร โรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้าต่าง ๆ กว่าที่จำนวนนักท่องเที่ยวจะกลับมาจนทำให้อุตสาหกรรมนั้นกลับมาขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปได้อีกครั้ง (สรุปความเสียหายในภาคการท่องเที่ยวของไทย, ลงทุนแมน, 17 ส.ค. 2563)

ดังนั้นผู้วิจัย สนใจศึกษาปัญหาดังกล่าวจากการออมที่ลดลงเนื่องจากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภาวะของโรคระบาดไวรัสโควิด-19 นั้น ทางหน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้พยายามช่วยเหลือและหาทางออกให้กับประชาชนและลูกจ้าง เพื่อเป็นการช่วยประทังชีวิตให้ก้าวข้ามพ้นวิกฤติช่วงการระบาดของไวรัสโควิด-19 ปัจจุบันภาครัฐได้เร่งระดมนำเข้าวัคซีนจากต่างประเทศเข้ามาเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคที่เกิดขึ้นเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนในประเทศ เพื่อจะได้เร่งเปิดประเทศและเศรษฐกิจจะได้ถูกขับเคลื่อนไปตามนโยบายของภาครัฐที่ได้วางแผนดำเนินการไว้ ระหว่างในช่วงการระบาดของโรคไวรัสโควิด-19 ทางภาครัฐได้มีการใช้โครงการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือทางการเงินให้กับประชาชนและธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยการแจกจ่ายเงินเพื่อใช้ในการอุปโภคและบริโภคผ่านโครงการต่างๆ อาทิเช่น โครงการคนละครึ่ง โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการเราชนะ โครงการ ม.33 เรารักกัน โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการเราไม่ทิ้งกัน โครงการเราผูกพัน จากการช่วยเหลือจากภาครัฐผ่านโครงการต่างๆ นั้น ทำให้เศรษฐกิจภายในประเทศมีความคล่องตัว ประชาชนเกิดการใช้จ่ายและเศรษฐกิจสามารถเดินต่อได้ระยะหนึ่ง ทั้งนี้หากประเทศไทยสามารถเปิดประเทศและสามารถรับนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจจากต่างประเทศให้เข้ามาในประเทศไทยได้นั้น เศรษฐกิจภายในประเทศและธุรกิจต่างๆ จะกลับมาคึกคักขึ้นและเดินหน้าต่อไป ส่งผลต่อประชากรให้เกิดการออมและรูปแบบของการออมที่จะมีตัวเลขไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้หากประชาชนร่วมมือกันและก้าวข้ามผ่านวิกฤติต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับครอบครัวหรือตัวเองนั้น โดยมีภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นกำลังหลักสนับสนุนทำให้วิกฤติต่างๆ ลดลงและสามารถผ่านพ้นไปในทางที่ดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อรูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษารูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

1. เพศหญิง มีผลต่อการออม ซึ่งมีแนวโน้มการออมกว่าเพศชาย
2. อายุ ส่งผลต่อปริมาณการออม ซึ่งอายุมากจะมีแนวโน้มการออมที่มากขึ้น
3. สถานภาพการสมรส ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต
4. ระดับการศึกษา ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต
5. จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต
6. อาชีพ ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต
7. आयงาน ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต
8. ตำแหน่งงาน ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต
9. รายได้ต่อเดือน ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต
10. ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษารูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อรูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากข้อมูลทั่วไป รายได้ รายจ่าย รูปแบบของการออม และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อรูปแบบการออม ซึ่งใช้การรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถามปลายปิดในการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ เนื่องจากสถานการณ์ของโรคระบาดไวรัสโควิด-19 ที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน โดยรวบรวมข้อมูลในเดือนมิถุนายน 2564 เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรทุกประเภท ทุกอาชีพ ในช่วงสถานการณ์ของโรคระบาดไวรัสโควิด-19 จำนวนตัวอย่าง 200 คน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 เขตได้แก่ เขตวัฒนา สวนหลวง ประเวศ ลาดกระบัง หนองจอก โดยประชากรทั้งหมดในกรุงเทพฯ เมื่อปี 2563 มีทั้งหมด 5,588,222 คน มีผู้ชาย 2,625,938 คน มีผู้หญิง 2,962,284 คน (สถิติประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ 2563, สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ประชากรทุกประเภท ทุกอาชีพในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 เขตได้แก่ เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก ในช่วงสถานการณ์ของโรคระบาดไวรัสโควิด-19

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2564 – 22 มิถุนายน 2564 รวมระยะเวลา 3 สัปดาห์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาสำหรับการจัดการทางการเงินที่ดี
2. เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ รูปแบบ และปริมาณของการออม
3. ผู้สนใจ สามารถนำข้อมูลมาใช้เพื่อเป็นการวางแผนบริหารการเงิน
4. สามารถนำข้อมูลจากการค้นคว้าอิสระไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการพาณิชย์
5. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อรูปแบบการออม
6. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบการออม
7. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือองค์กรในการกำหนดแนวทางให้เกิดการส่งเสริมการออม

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้จัดทำได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออม รูปแบบการออม และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมและรูปแบบการออม

ทฤษฎี ประชากร

ประชากรศาสตร์ (Demographics) เป็นอีกปัจจัยที่องค์กรธุรกิจนำมาใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของประชากรทางด้านขนาด การกระจาย และโครงสร้างของประชากร ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ คือ ขนาดและการกระจายของประชากร เพศ อาชีพ การศึกษา อายุ และรายได้ องค์กรธุรกิจนิยมใช้ประชากรศาสตร์ในการแบ่งส่วนตลาด เนื่องจากคุณลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้บริโภคมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านค่านิยมส่วนบุคคลและรูปแบบการตัดสินใจของบุคคล (ภาวิณี กาญจนภา, 2559)

แนวคิดทางเศรษฐกิจและสังคม

PESTEL Analysis คือเครื่องมือสร้างกลยุทธ์ธุรกิจผ่านการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก PESTEL ย่อมาจาก Political Economic Social Technology Environment และ Legal หรือ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และ กฎหมาย การวิเคราะห์ PESTEL ทำให้ธุรกิจเห็นภาพรวมปัจจัยภายนอกอย่างชัดเจนเพื่อหลีกเลี่ยงหรือช่วงชิงโอกาส เป้าหมายของเครื่องมือนี้ก็คือการบังคับให้เราต้องคำนึงถึงปัจจัยภายนอกต่างๆ ซึ่งหากไม่ได้มี 'แนวทางให้เราคิด' บางทีเราก็อาจจะลืมปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งไปได้ ซึ่งหลายธุรกิจที่พลาดจนล้มละลายก็เพราะลืมนึกพวกปัจจัยเหล่านี้ (PESTEL Analysis คืออะไร, THAIWINNER)

แนวคิดเกี่ยวกับการออม

จากคำจำกัดความของคำว่า "การออม" จึงทำให้ทราบว่า การออมนั้นไม่ได้มีเฉพาะรายได้ที่เป็นตัวเงิน ซึ่งเป็นส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคเท่านั้น แต่รายได้ส่วนที่เหลือนั้นอาจจะเก็บออมในรูปแบบของทรัพย์สินต่างๆ ได้ ซึ่งถ้าจำแนกตามกองบัญชีรายได้ประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รูปแบบการออมจะมีหลายประเภท เช่น การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร, การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน, การออมในสถาบันการออม โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 ให้ความหมายของการออม คือ เก็บหอมรอมริบ เช่น ออมทรัพย์ ออมสิน ดังนั้น การออม หมายถึง การใช้ทรัพย์สินเงินทองทั้งหลายอย่างระมัดระวัง อย่างไม่ประมาท อย่างมีเหตุมีผล ทรัพย์สินเงินทองเป็นปัจจัยในการดำรงชีพต้องรู้จักเก็บรู้จักใช้ การออมจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะประชาชนได้รับการศึกษาเรียนรู้ มีผู้แนะนำ สั่งสอนให้เห็นความสำคัญ และเห็นประโยชน์ที่เกิดจากการออม (ราชบัณฑิตยสถาน, ออนไลน์, 2560)

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบหรือลักษณะการออม

การออมไม่ว่าจะเป็นการออมแบบผูกพันหรือไม่ผูกพัน จะสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ ภาคบังคับและภาคสมัครใจ โดยการออมภาคบังคับ เป็นรูปแบบการออมที่กำหนดโดยระเบียบและกฎหมาย หมายถึงจากจำนวนกำลังแรงงาน 35 ล้านคนนั้น มีผู้ที่อยู่ในระบบการออมภาคบังคับประมาณ 10 ล้านคน รวมถึงข้าราชการและลูกจ้างในภาคเอกชน เรียกกันว่าเป็นแรงงานในระบบ (Formal Sector) การออมภาคบังคับ เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่เอาไว้รองรับความจำเป็นอันอาจเกิดขึ้นได้จากการประกอบอาชีพ เช่น กองทุน

บำเหน็จบำนาญสำหรับข้าราชการ และ กองทุนประกันสังคมสำหรับประชาชนผู้มั่งคั่ง เป็นต้น (ชัชสี จันทจรรยา และวิธาน เจริญผล, 2559)

ดังนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าจากแนวคิดและทฤษฎีด้านปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรศาสตร์มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำข้อมูล อาทิเช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เหล่านี้เพื่อกำหนดแนวทางการวางตลาดของสินค้าหรือบริการได้ ซึ่งเป็นการตอบโจทย์ผู้บริโภคและถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการ โดยตัวแปรต่างๆ นั้นมีผลกระทบต่อการค้าอยู่เป็นอย่างมาก หากผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ และได้เลือกกลุ่มเป้าหมายที่ถูกต้องแล้ว ธุรกิจก็จะประสบผลสำเร็จก้าวหน้าและเติบโตไปในทางที่ดีต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าจากแนวคิดและทฤษฎีด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม PESTEL ถือเป็นแนวทางการวิเคราะห์ทางธุรกิจที่ดี เพราะว่าจะเกิดการวางกลยุทธ์ตามมาจากการวิเคราะห์ PESTEL ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันมากที่สุด เนื่องจากปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงนั้น ล้วนแต่ส่งผลต่อธุรกิจเป็นอย่างมาก แต่อย่างหนึ่งของการวางกลยุทธ์ทางธุรกิจจากการวิเคราะห์ PESTEL นั้น ก็ไม่ควรนำไปสร้างกลยุทธ์ทั้งหมด เพราะอาจเกิดผลได้ไม่ดีเท่าที่ต้องการ ควรทำการวิจัยตลาดควบคู่ไปกับการพูดคุยกับลูกค้าถึงความต้องการที่แท้จริง สิ่งเหล่านี้หากได้ทำไปพร้อมๆ กันแล้ว ธุรกิจก็จะเติบโตและประสบผลสำเร็จได้

ดังนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าจากแนวคิดและทฤษฎีการออมและรูปแบบการออม ประชากรส่วนใหญ่มักจะเริ่มการออมจากการที่มีรายได้มากกว่ารายจ่าย หรือมีเงินเหลือจากเหตุผลใดเหตุผลหนึ่งแล้วนั้น การออมมักจะได้รับความนิยมนิยมหรือปริมาณของกลุ่มคนที่มีการออมนั้นจะมีมากขึ้นเรื่อยๆ ได้ มักจะเกิดจากสาเหตุทางเศรษฐกิจที่มีการปรับตัวไปในทางที่ดี ประชาชนมีความเป็นอยู่แบบไม่ขัดสน เหลือกินเหลือใช้ หรือเกิดจากการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เพื่อคาดหวังที่จะได้ผลกำไรตอบแทน แล้วนำมาเก็บเป็นเงินออม สิ่งต่างๆ เหล่านี้ หากประเทศไม่พัฒนา การลงทุนทางธุรกิจไม่เกิดขึ้น การท่องเที่ยวหรือชาวต่างชาติไม่นิยมมาเที่ยวในประเทศเรา เศรษฐกิจจะตกต่ำ ประชาชนจะไม่มีเงินให้ใช้จ่าย และการออมก็จะไม่เกิดขึ้นหรือลดน้อยถอยลงจนถึงขั้นเป็นประเทศล้าหลังก็เป็นได้

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ แหล่งข้อมูลของผู้จัดทำคือ ประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 เขตดังนี้ เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก และเป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม Google form ผ่านระบบออนไลน์จำนวน 200 ตัวอย่าง ซึ่งผู้จัดทำได้ทำการส่งลิงค์แบบสอบถามแบบออนไลน์ด้วยตัวเอง และอาศัยบุคคลที่รู้จักช่วยกระจายหรือแชร์ลิงค์แบบสอบถามแบบออนไลน์ไปยังบุคคลอื่นๆ ตามเขตที่กำหนดไว้ การดำเนินการในครั้งนี้ผู้จัดทำได้ได้ออกแบบสอบถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้จัดทำได้จัดทำการศึกษาโดยแจกแบบสอบถามผ่าน Google form ในระบบออนไลน์ให้กับประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 เขตดังนี้ เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก ซึ่งจะใช้เวลาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2564 – 22 มิถุนายน 2564 รวมระยะเวลา 3 สัปดาห์ ในการแจกแบบสอบถามผ่าน Google form ในระบบออนไลน์ และการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

2. การดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 เขตดังนี้ เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก จำนวน 200 ตัวอย่างจนครบตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ (Frequency) จำนวนร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean หรือ X)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น อาชีพ อายุงาน ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน โดยวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ (Frequency) จำนวนร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean หรือ X)

ความสัมพันธ์ของรูปแบบการออมที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการออม ความถี่ในการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครในช่วงโควิด-19 ทั้ง 5 เขต เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก โดยใช้สถิติทดสอบค่าเฉลี่ย Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ของการออมที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการออม ความถี่ในการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครในช่วงโควิด-19 ทั้ง 5 เขต เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก โดยใช้สถิติทดสอบค่าเฉลี่ย Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ผลการศึกษาวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านเพศ ซึ่งมีอายุ 40 – 49 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านอายุ ส่วนสถานภาพจะเป็นโสด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านสถานภาพ ระดับการศึกษาจะเป็นปริญญาตรี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านระดับการศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว (บิดา, มารดา, ญาติ) ที่ 1 – 2 คน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม มีอาชีพเป็นพนักงานประจำในบริษัทเอกชน จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 63.5 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านอาชีพ มีอายุงานที่ 11–15 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านอายุงาน มีตำแหน่งเป็นพนักงานทั่วไปฝ่ายปฏิบัติการ จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านตำแหน่งงาน มีรายได้ต่อเดือน (โดยเฉลี่ย) อยู่ที่ 10,000 – 30,000 บาท จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านรายได้ต่อเดือน (โดยเฉลี่ย) และค่าใช้จ่ายต่อเดือน (โดยเฉลี่ย) อยู่ที่ 10,000 – 30,000 บาท จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 ของกลุ่มตัวอย่างในด้านค่าใช้จ่ายต่อเดือน (โดยเฉลี่ย)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการออม ปริมาณการออม และความถี่ในการออม ในด้านรูปแบบการออมของกลุ่มตัวอย่าง มีรูปแบบการออมส่วนใหญ่เป็นการเก็บสะสมในรูปแบบเงินสด มีจำนวน 116 คน ร้อยละ 22.7 รองลงมาเป็นการซื้อสังหาริมทรัพย์ (บ้าน, ที่ดิน ฯ) จำนวน 114 คน ร้อยละ 22.4 และการซื้อสังหาริมทรัพย์ (พาหนะ ฯ) จำนวน 105 คน ร้อยละ 20.6 ซึ่งมีค่าที่ใกล้เคียงกันมาก กลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการออมอยู่ในค่าระดับกลางคือ รูปแบบการออมด้วยบัญชีเงินฝากธนาคารหรือสถาบันการเงินประเภทต่างๆ จำนวน 97 คน ร้อยละ 19.0 และทองคำ เครื่องประดับ เพชร พลอย จำนวน 37 คน ร้อยละ 7.3 และกรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวน 14 คน ร้อยละ 2.7 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการออมอยู่ในค่าระดับต่ำสุดคือ รูปแบบการออมด้วยสลากออมสินหรือ ธกส. จำนวน 9 คน ร้อยละ 1.8 และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 7 คน ร้อยละ 1.4 และลงทุนในรูปแบบหุ้น ตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 6 คน ร้อยละ 1.2 และสุดท้ายลงทุนในกองทุนประเภทต่างๆ หรือพันธบัตรรัฐบาล จำนวน 5 คน ร้อยละ 1.0 ซึ่งทั้งหมดนั้นมีปริมาณการออมที่ 1,000 – 10,000 บาท จำนวน 159 คน ร้อยละ 79.5 รองลงมาเป็น น้อยกว่า 1,000 บาท จำนวน 30 คน ร้อยละ 15.0 และ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 8 คน ร้อยละ 4.0 และปริมาณการออมที่น้อยที่สุดเป็นมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 1.5 รวมถึงความถี่ในการออมทุก 1 เดือน มีจำนวน 142 คน ร้อยละ 71.0 รองลงมาเป็นการออมทุก 3 เดือน มีจำนวน 48 คน ร้อยละ 24.0 และการออมทุก 6 เดือน มีจำนวน 6 คน ร้อยละ 3.0 และสุดท้ายเป็นการออมทุก 1 ปีหรือมากกว่า มีจำนวน 4 คน ร้อยละ 2.0

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการทดสอบสมมุติฐาน การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม กับปริมาณการออม และความถี่ในการออมของกลุ่มตัวอย่างด้วยเครื่องมือทางสถิติไคสแควร์ (Chi Square Test) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สรุปผลการทดสอบ ดังต่อไปนี้

1. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับปริมาณการออม และความถี่ในการออม พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง อายุกับปริมาณการออม และความถี่ในการออม พบว่าผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพการสมรสกับปริมาณการออม พบว่าผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความถี่ในการออม พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการศึกษากับปริมาณการออม พบว่าผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความถี่ในการออม พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง จำนวนสมาชิกในครอบครัวกับปริมาณการออม และความถี่ในการออม พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพกับปริมาณการออม และความถี่ในการออม พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง อายุงานกับปริมาณการออม พบว่าผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความถี่ในการออม พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ตำแหน่งงานกับปริมาณการออม พบว่าผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความถี่ในการออม พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ต่อเดือน (โดยเฉลี่ย)กับปริมาณการออม และความถี่ในการออม พบว่าผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

10. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ค่าใช้จ่ายกับปริมาณการออม พบว่าผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความถี่ในการออม พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

รูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการศึกษาครั้งนี้พบประเด็นสำคัญในการศึกษาดังนี้คือ

1. การศึกษารูปแบบการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีปริมาณการออมที่ 1,000 – 10,000 บาท มากที่สุดและมีความถี่ในการออมทุก 1 เดือน มากที่สุด จากตัวแปรทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมผู้บริโภค (ภาวิณี กาญจนานา, 2559) อธิบายว่าเพศ เพศหญิงและชายที่แตกต่างกันมีบทบาทในกระบวนการด้านพฤติกรรมความจำเป็นหรือความต้องการผลิตภัณฑ์ คุณลักษณะหรือผลประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ที่แต่ละบุคคลแสวงหาที่จะได้รับจากการซื้อหรือบริโภคผลิตภัณฑ์ พฤติกรรมการแสวงหาและการเลือกรับสื่อและข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้ว่า “เพศหญิง มีผลต่อการออม ซึ่งมีแนวโน้มการออมกว่าเพศชาย”

กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 40 -49 ปี มีปริมาณการออมที่ 1,000 – 10,000 บาท มากที่สุดและช่วงอายุที่ 30 – 39 ปี มีความถี่ในการออมทุก 1 เดือน มากที่สุด จากตัวแปรทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมผู้บริโภค (ภาวิณี กาญจนานา, 2559) อธิบายว่าอายุ อายุเป็นตัวแปรสำคัญซึ่งสามารถนำมาใช้ในการอธิบายถึงพฤติกรรมทางด้านวัฒนธรรมและบรรทัดฐานทางทัศนคติของกลุ่มบุคคลที่มีอายุที่แตกต่างกัน อายุส่งผลกระทบ

ต่อแนวความคิดเกี่ยวกับตนเองและวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ซึ่งตรงกับสมมุติฐานในการศึกษาคั้งนี้ว่า “อายุ ส่งผลต่อปริมาณการออม ซึ่งอายุมากจะมีแนวโน้มการออมที่มากขึ้น”

กลุ่มตัวอย่างสถานภาพสมรส มีปริมาณการออมที่ 1,000 – 10,000 บาท มากที่สุดและสถานภาพโสด มีความถี่ในการออมทุก 1 เดือน มากที่สุด (คุณศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2559) ได้กล่าวว่าสถานภาพสมรส มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของบุคคล คนโสดจะมีอิสระทางความคิดมากกว่าคนที่แต่งงานแล้ว การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ จะใช้เวลาน้อยกว่าคนที่แต่งงานแล้ว เนื่องจากไม่มีภาระผูกพัน หรือคนที่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบมากเท่ากับคนที่แต่งงานแล้ว ซึ่งตรงกับสมมุติฐานในการศึกษาคั้งนี้ว่า “สถานภาพการสมรส ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต”

กลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษาปริญญาตรี มีปริมาณการออมที่ 1,000 – 10,000 บาท และมีความถี่ในการออมทุก 1 เดือน มากที่สุด จากตัวแปรทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมผู้บริโภค (ภาวิณี กาญจนภา, 2559) อธิบายว่าการศึกษา ผู้บริโภคที่มีการศึกษาดี มีประสบการณ์จากการเรียนรู้ จะทำให้ผู้บริโภครู้จักเลือกซื้อสินค้าหรือบริการที่ดีและมีประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว ซึ่งตรงกับสมมุติฐานในการศึกษาคั้งนี้ว่า “ระดับการศึกษา ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต”

กลุ่มตัวอย่างจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 – 2 คน มีปริมาณการออมที่ 1,000 – 10,000 บาท และมีความถี่ในการออมทุก 1 เดือน มากที่สุด (คุณอดุลย์ จาตุรงค์กุล, 2559) ได้กล่าวไว้ว่าครอบครัว วงจรชีวิตของครอบครัวเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรม ซึ่งแต่ละขั้นตอนของวงจรชีวิตครอบครัวจะมีพฤติกรรมที่ซื้อที่แตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมุติฐานในการศึกษาคั้งนี้ว่า “จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต”

กลุ่มตัวอย่างอาชีพพนักงานประจำในบริษัทเอกชน มีปริมาณการออมที่ 1,000 – 10,000 บาท และมีความถี่ในการออมทุก 1 เดือน มากที่สุด จากตัวแปรทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมผู้บริโภค (ภาวิณี กาญจนภา, 2559) อธิบายว่าอาชีพ บุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกันอาจมีความชื่นชอบแตกต่างกันในประเภทของผลิตภัณฑ์บางประเภท ซึ่งตรงกับสมมุติฐานในการศึกษาคั้งนี้ว่า “อาชีพ ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต”

กลุ่มตัวอย่างรายได้ 10,000 – 30,000 บาท มีปริมาณการออมที่ 1,000 – 10,000 บาท และมีความถี่ในการออมทุก 1 เดือน มากที่สุด จากปัจจัยที่กำหนดการบริโภคของผู้บริโภค (สุตารัตน์ พิมลรัตนกานต์, 2557) อธิบายว่ารายได้ของผู้บริโภค รายได้ของผู้บริโภคเป็นสิ่งกำหนดให้ผู้บริโภคตัดสินใจในการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับรายได้ของตนเอง ถ้าผู้บริโภครายได้มากก็จะซื้อสินค้าและบริการมาก ในทางกลับกัน ถ้าผู้บริโภครายได้น้อยก็จะซื้อสินค้าและบริการน้อย ซึ่งตรงกับสมมุติฐานในการศึกษาคั้งนี้ว่า “รายได้ต่อเดือน ส่งผลต่อการออมของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต”

เป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้พิจารณารูปแบบการออมในช่วงโควิด-19 ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมแบบบัญชีเงินฝากธนาคารหรือสถาบันการเงินประเภทต่างๆ การเก็บสะสมในรูปเงินสด การซื้อสังหาริมทรัพย์ (บ้าน, ที่ดิน ฯ) การซื้อสังหาริมทรัพย์ (พาหนะ ฯ) การออมแบบกรมธรรม์

ประกันชีวิต การออมแบบสลากออมสินหรือ ธกส. การลงทุนในกองทุนประเภทต่างๆ หรือพันธบัตรรัฐบาล การลงทุนในรูปแบบหุ้น ตลาดหลักทรัพย์ การออมแบบการซื้อทองคำ เครื่องประดับ เพชร พลอย การออมแบบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ข้อเสนอแนะ

ด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 5 เขต ได้แก่ เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก อาชีพพนักงานชั่วคราวหรือรายวันและอาชีพค้าขาย ยังมีปริมาณและความถี่ในการออมอยู่ในระดับที่ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการให้ความสำคัญกับปัจจัยรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือน ซึ่งอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ทำให้เหลือเงินสำหรับการออมน้อยลง จึงควรหามาตรการลดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มาตรการกระตุ้นการออมให้เพิ่มขึ้น อาจด้วยโครงการของหน่วยงานต่างๆ การสนับสนุนสิทธิประโยชน์จากการออม เพื่อจูงใจให้มีปริมาณการออมเงินมากขึ้น

ด้านปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออม ปริมาณการออมและความถี่ในการออม จึงเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อเงินรายได้ และเงินที่เหลือเพื่อการออม หน่วยงานต่างๆ ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชีพต่างๆ นั้น ควรดูแลและหาแนวทางลดผลกระทบต่อรายได้และหน้าที่การงานในแต่ละสาขาอาชีพ นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีผลต่อการให้ความสำคัญกับการออม กล่าวคือ เมื่อมีสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้นร้อยละของการให้ความสำคัญกับการออมจะลดลง สะท้อนถึงภาระความรับผิดชอบที่มากขึ้น จึงควรส่งเสริมด้านการวางแผนครอบครัว และไม่ควรมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากเกินไป

ด้านรูปแบบการออม กลุ่มตัวอย่างยังมีรูปแบบการออมอื่นนอกเหนือจากการเก็บสะสมในรูปเงินสด และการซื้ออสังหาริมทรัพย์ (บ้าน, ที่ดิน ฯ) และการซื้ออสังหาริมทรัพย์ (พาหนะ ฯ) และการออมแบบบัญชีเงินฝากธนาคารหรือสถาบันการเงินประเภทต่างๆ ที่มีจำนวนน้อย ปริมาณการออมน้อยกว่า 1,000 บาท และความถี่ในการออมทุก 1 เดือน ยังมีจำนวนที่ต่ำ จึงควรมีการส่งเสริมความรู้ในด้านการออมและการลงทุนรูปแบบอื่น เช่น การลงทุนในกองทุนประเภทต่างๆ หรือพันธบัตรรัฐบาล การลงทุนในรูปแบบหุ้น ตลาดหลักทรัพย์ การออมแบบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การออมแบบสลากออมสินหรือ ธกส. และการออมแบบการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต

หน่วยงานต่างๆ ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชีพต่างๆ นั้น ควรมีการส่งเสริมการออม ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้ความรู้เกี่ยวกับการออมและการใช้จ่ายในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ทุกคนได้ตระหนัก และเข้าใจถึงวิธีการและประโยชน์การวางแผนการเงินในภาคครัวเรือน เพราะเป็นพื้นฐานที่ดีในครอบครัวและในอนาคต ย่อมมีผลต่อการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตต่อไปในภายภาคหน้าด้วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ทราบแนวทางในการศึกษาต่อไปในอนาคตได้หลายแนวทางสำหรับบุคคลที่ต้องการนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปทำการศึกษาเพิ่มเติม โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ควรศึกษาเปรียบเทียบกับรูปแบบการออมของหน่วยงานอื่นๆ ในองค์กร หรือสถาบันทางการเงินต่างๆ เช่น ธนาคาร ตลาดหุ้น พันธบัตรรัฐบาล การลงทุนในธุรกิจ หรือการเก็บออมในรูปแบบเงินสด โดยจะเกิดรูปแบบการออมเหมือนกันหรือไม่นั้น อาจจะขึ้นอยู่กับผู้ให้ผลตอบแทนหรือแหล่งที่มาของรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เนื่องจากกลุ่มอาชีพพนักงานชั่วคราวหรือรายวันและอาชีพค้าขายนั้น มีจำนวนของปริมาณและความถี่ในการออมที่น้อยและยังนิยมออมในรูปแบบการเก็บสะสมในรูปเงินสด และการซื้อสังหาริมทรัพย์ (บ้าน, ที่ดิน ฯ) และการซื้อสังหาริมทรัพย์ (พาหนะ ฯ) และการออมแบบบัญชีเงินฝากธนาคารหรือสถาบันการเงินประเภทต่างๆ หากมีการส่งเสริมการออมมากขึ้นย่อมมีช่องทางการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่มากขึ้น รวมทั้งด้านผลตอบแทนของการออม

การใช้แบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งแบบสอบถามออนไลน์นั้นมีข้อดีคือ ไม่เปลืองทรัพยากร (กระดาษ ปากกา และดินสอ) สะดวกสามารถส่งไปให้ผู้รับตอบคำถามได้ทุกที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต และง่ายต่อการนำไปประมวลผล แต่มีข้อจำกัดคือกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มไม่สะดวกในการใช้งานคอมพิวเตอร์หรือ Application ต่างๆ ที่ต้องใช้งานผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีอายุมาก และผู้ที่ไม่ได้ใช้สมาร์ตโฟน หรือผู้ที่ไม่มีความเข้าใจในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์

บรรณานุกรม

วันที่ไทยรู้จัก COVID-19. Thai PBS NEWS (Online). <https://news.thaipbs.or.th/content/290347>

สรุปความเสียหายในภาคการท่องเที่ยวของไทย. ลงทุนแมน. 17 ส.ค. 2563 (Online).

<https://www.longtunman.com/24771>

ณัฐพล ศรีกิตติวรรณ. (2559). กรอบแนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง. ประชากรศาสตร์

(Demographics). การค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือก ซื้อ รองเท้ายี่ห้อ Adidas ของสมาชิกในกลุ่มเฟซบุ๊ก ADIDAS MARKET THAILAND

PESTEL Analysis คืออะไร. THAIWINNER. (Online).

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjg_MXAhNDxAhUq7XMBHQa3BR0QFjACegQIDxAD&url=https%3A%2F%2Fthaiwinner.com%2Fpestel-analysis%2F&usg=AOVvaw1e1TuyTo92BipgGT9B6jgH

นส.พรทิพย์ เกิดขาและ นส.ศิริภัสสร โรจนสัมฤทธิ์กุล. พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของพนักงาน

บริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ศิลปากร

งานวิจัยปี 2553. (Online).

<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjnmpPKjdDxAhVOzDgGHQYKCwgQFjAAegQIAxAD&url=https%3A%2F%2Fwww.mis.ms.su.ac.th%2FMISMS02%2FPDF01%2F%2F2553%2FGB%2F56.pdf&usg=AOvVaw28ZS6GhCof9xJluo2Lok5P>

การออมเพื่อประชากรวัยเริ่มทำงาน. สถาบันวิทยาการตลาดทุน. (Online).

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj75parkdDxAhUbzjgGHScPAPgQFjAAegQIBhAD&url=https%3A%2F%2Fwww.cma.in.th%2Fcma%2FacademicPaper%2Fdetail%2F2&usg=AOvVaw3T_tYeb1Ou0HbejpXkCI7Y

การสร้างความมั่นคงทางการเงินภายหลังการเกษียณ. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. (Online).

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjU4_Cqo9DxAhWEzzgGHapeIAQFjAAegQIBRAD&url=http%3A%2F%2Fwww.dsdw2016.dsdw.go.th%2Fdoc_pr%2Fndc_2560-2561%2FPDF%2F8464s%2F5.%25E0%25B8%259A%25E0%25B8%2597%25E0%25B8%2597%25E0%25B8%25B5%25E0%25B9%2588%25202.pdf&usg=AOvVaw19Tx_9uf8shpL9-L1k0ut

เรืออากาศเอกหญิง ดารารมณ โคลสิริวัฒน์. การศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการ กองทัพอากาศ คณะเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การศึกษาค้นคว้าอิสระปี 2558. (Online).

<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjx9daOrdDxAhWUwTgGHdMsBdoQFjAAegQIBRAD&url=http%3A%2F%2Fecon.eco.ku.ac.th%2F2016%2Fis%2FIS%25205670.pdf&usg=AOvVaw2BJsNHaoxw6pl8OMaIRctJ>

นายกฤตภาส เลิศสงคราม. พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนา อสังหาริมทรัพย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ งานวิจัยปี 2555. (Online).

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiK_MvnsNDxAhXS4HMBHRwGBpoQFjAAegQIBRAD&url=http%3A%2F%2Fthesis.swu.ac.th%2Fswuthesis%2FHum_Res_Econ%2FKritapas_L.pdf&usg=AOvVaw29_R_N7w-uYsM26PAN24X7